

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 138/2023-6

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľa (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], proti postupu Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T 11/2018 pri predkladaní súdneho spisu Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na konanie o mimoriadnom opravnom prostriedku takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Ústavnému súdu bola 9. februára 2023 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T 11/2018 pri predkladaní súdneho spisu Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na konanie o mimoriadnom opravnom prostriedku.

2. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti a predovšetkým jej príloh vyplýva, že sťažovateľ vo vlastnej trestnej veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 5 T 11/2018 podal/uplatnil mimoriadny opravný prostriedok, a to dovolanie podľa § 368 a nasl. zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), ktorý podal na okresnom súde 4. októbra 2021. Z prípisu najvyššieho súdu z 24. augusta 2022 zistil, že súdny spis okresného súdu v jeho trestnej veci vedenej pod sp. zn. 5 T 11/2018 bol najvyššiemu súdu predložený až 30. marca 2022, pričom musel byť vrátený späť okresnému súdu z dôvodu, že bol nesprávne predložený v dôsledku zrejmého pochybenia okresného súdu spočívajúceho v predložení nekompletného, resp. neúplného spisového materiálu. Sťažovateľ zároveň poukázal aj na to, že prietahy v postupe okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T 11/2018 pri predkladaní spisu nadriadenému súdu priznal vo

svojom vyjadrení č. k. Spr 89/2022 z 26. októbra 2022 aj samotný predseda okresného súdu, ktorý sa za vzniknuté prieťahy ospravedlnil a uviedol, že vykonal pohovor aj so zákonným sudcom, ako aj s asistentkou senátu okresného súdu.

3. V súvislosti s postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T 11/2018 pri predkladaní súdneho spisu nadriadenému súdu na konanie o mimoriadnom opravnom prostriedku sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a od ústavného súdu žiada dôsledné preskúmanie veci.

4. Z obsahu vyjadrenia predsedu okresného súdu č. k. Spr 89/2022 z 26. októbra 2022 ústavný súd zistil nasledujúci prehľad úkonov: „... *dovolanie v predmetnej veci ste podali dňa 4.10.2021 a k predloženiu spisu Najvyššiemu súdu SR došlo až prípisom zo dňa 17.10.2022. Z obsahu spisu je zrejmé, že zákonný sudca prípisom zo dňa 7.10.2021 vyzval Vášho obhajcu na predloženie potrebného počtu rovnopisov dovolania. Dňa 4.11.2021 zaslal zákonný sudca dovolanie na vyjadrenie [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Okresný prokurátor sa k dovolaniu vyjadril prípisom zo dňa 26.11.2021 a toto bolo následne doručované Vám ako obžalovanému, Vášmu obhajcovi a poškodeným. Prípisom zo dňa 20.12.2021 bolo Vami zaslané vyjadrenie prokurátori k Vami podanému dovolaniu. Následne prípisom zo dňa 23.3.2022 bol spis predložený Najvyššiemu súdu SR na rozhodnutie o Vami podanom dovolaní. Prípisom zo dňa 24.8.2022 Najvyšší súd SR vrátil predmetný spis tunajšiemu súdu z dôvodu, že tento bol predložený v neúplnom rozsahu. Od 30.8.2022 sa spis fyzicky nachádzal u asistentky súdneho oddelenia 5T. Až dňa 17.10.2022 spis bol prípisom zaslaný opätovne Najvyššiemu súdu SR na rozhodnutie k dovolaniu.*“

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

6. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

7. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

8. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a obsahom práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 251/2021). Z tohto vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k označeným právam v zásade identické.

9. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu je účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov v jeho všeobecnom poňatí odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia príslušného štátneho orgánu (I. ÚS 760/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 64/2020). Samotným prerokovaním vecí na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Ústavné právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov (v primeranej lehote) sa splní až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty týkajúcej sa svojich práv (pozri napr. II. ÚS 26/95, I. ÚS 47/96, II. ÚS 22/96, II. ÚS 48/96, I. ÚS 55/97, I. ÚS 57/97, I. ÚS 92/97, I. ÚS 10/98, IV. ÚS 535/2013, I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 64/2020). Ústavný súd v tejto súvislosti opakovane zdôraznil, že čl. 48 ods. 2 ústavy v relevantnej časti ustanovuje imperatív, ktorý platí pre všetky súdne konania a ktorý vyjadruje predovšetkým záujem o to, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu, pretože jeho predlžovanie sa môže v konečnom dôsledku prejaviť ako odmietnutie výkonu spravodlivosti (PL. ÚS 25/01).

10. Súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu je aj názor (IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 205/03, I. ÚS 16/04, IV. ÚS 102/05, I. ÚS 174/2017, IV. ÚS 34/2020), v zmysle ktorého sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte trvalo. Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nemôže dochádzať k porušovaniu označeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd sťažnosť odmietne, vychádzajúc pritom z účelu týchto práv, ktorých spoločným menovateľom je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (I. ÚS 145/03, I. ÚS 142/03, I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/05). Inými slovami, ústavný súd poskytuje ochranu práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva ešte trvalo alebo k jeho porušeniu dochádza (I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, I. ÚS 22/01, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, napr. Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike z 3. 3. 2009, sťažnosť č. 16970/05.

11. Z obsahu vyjadrenia predsedu okresného súdu č. k. Spr 89/2022 z 26. októbra 2022 vyplýva, že súdny spis bol predložený najvyššiemu súdu 17. októbra 2022, pričom sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť ústavnému súdu 9. februára 2023. Z uvedeného je zrejmé, že sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T 11/2018 pri predkladaní súdneho spisu najvyššiemu súdu na konanie o mimoriadnom opravnom prostriedku v čase, keď už okresný súd nekoná, resp. keď už svoju povinnosť aj v rámci prípravy vecí na dovolacie konanie podľa § 376 Trestného poriadku splnil. V dôsledku toho ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

12. Z dôvodu odmietnutia sťažovateľovho podania (ústavnej sťažnosti) ostalo bez právneho významu odstraňovať sťažovateľom nesplnenú podmienku konania spočívajúcu v povinnom právnom zastúpení jeho osoby v konaní pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. marca 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu